

Anteckningar

Datum
2025-02-11
Rev. 2025-03-18

Jordbruk- och analysavdelningen,
Näringsutvecklingsenheten
Annelie Ström, Camilla Bender Larson och Camilla
Linder

naringsutvecklingsenheten@jordbruksverket.se

Projekt- och investeringsstödsavdelningen, Landsbygdsstödsenheten
Eva Engström

landsbygdsstod@jordbruksverket.se

Informationsmöte om utlysningen "Förädlingen för en konkurrenskraftig och robust livsmedelsproduktion" 40 miljoner kronor

Anteckningar från frågor & svar

Underlaget är uppdaterat med inkomna frågor och svar efter informationsmötet. Dessa ligger sist i anteckningar.

Frågor och svar:

Kan man i denna utlysning även ha fokus på sjömat eller producenter som förädlar fisk?

Svar: Vi kommer inte prioritera projekt med fokus på sjömat eller förädling av fisk inom denna utlysning. Blå näringar har möjligheter att söka stöd inom Havs- fiskeri- och vattenbruksprogrammet i stället. Utlysningar görs även inom det programmet och samtliga utlysningar läggs upp på denna sida som man kan prenumerera på: [Utlysningar och upphandlingar - Jordbruksverket.se](https://www.jordbruksverket.se/utlysningar-och-upphandlingar)

Här kan man läsa mer: [Hållbart fiske - Jordbruksverket.se](https://www.jordbruksverket.se/hallbart-fiske)

Måste aktörerna som söker stöd i insats 2 vara rena livsmedelsproducenter?

Svar: Nej, aktörerna i insats 2 behöver inte vara livsmedelsproducenter. Däremot ska kunskap finnas om livsmedelsförädling. Kompetens- och informationsinsatserna ska rikta sig mot livsmedelsproducenter.

Måste insats 1 och 2 har koppling till varandra?

Svar: Koppling ska finnas mellan insatserna på det sätt att samverkan ska ske. Det är insats 1 som kommer att ansvara för att arrangera projektägarträffar och liknande. Båda insatserna ska arbeta mot syftet i utlysningen.

Information om t.ex. finansieringsmöjligheter i insats 1, ska det rikta sig till insats 2-projekten eller till företagare i branschen? Vem tänker ni ska vara mottagare?

Svar: Både och, men på vilket sätt det ska ske är upp till aktören i insats 1 att identifiera. Insats 1 kan med fördel både informera företag direkt och aktörerna i insats 2 som i sin tur vidare informerar relevanta företag.

Förstod jag det rätt att insats 2 är för organisationer som kan bedriva en övergripande process. Det är ej riktat mot företag

Svar: Som det står i utlysningstexten kan sökande vara: myndigheter, kommuner, regioner, föreningar, organisationer och företag. Viktigt är dock att om man söker som företag att man då tar rollen som den aktör som ska föra vidare information och kompetens. Det är inte möjligt att söka stöd för att kompetensutveckla för eget företag.

Finns möjlighet inom insats 2 att avsätta "checkar" eller stöd inom projektbudgeten till marknadsföring, t.ex. om ett av företagen vill växa genom att satsa på marknadsföring?

Svar: Att från sin projektbudget ge stöd i form av checkar eller pengar på annat sätt till enskilda företag är inte möjligt. Stöd för marknadsföring som enbart syftar till att något företag ska växa hör inte hemma i denna utlysning utan kan ses som nästa steg efter förädlingsinsatsen.

En fråga kring del 1 och 2. Om man ska driva projekt inom del 2 som ska matcha det nationella projektet. Vore det inte bra om ni först godkänner detta så man kan matcha projekten i del 2 till del 1?

Svar: Avsikten med utlysningen är inte att projekten inom insats 2 ska matcha det nationella projektet i insats 1. Det framgår i utlysningstexten vad aktören i insats 1 ska arbeta med, bland annat arrangera samverkan med projekten i del 2. Samtliga projekt i båda insatserna ska matcha utlysningens syfte.

När får vi besked om ansökan beviljats eller inte?

Svar: Bedömningar kommer påbörjas efter sista ansökningsdatum 1 april. Beroende på hur många ansökningar som kommer in så är vår förhoppning att ha bedömning av alla ansökningar och en prioriteringslista klar innan semesterperioden 2025. Därefter tar handläggande enhet över och kommer att påbörja handläggningsprocessen under senhöst 2025. Först därefter kan sökande få besked om avslag eller bifallsbeslut. Lämpligt startdatum kan tidigast vara vid denna tidpunkt. Mer än så är svårt att säga i dagsläget.

Ska vi tolka det som att rimligt startdatum är januari 2026?

Svar: Vi räknar med att handläggningen av en prioriterad ansökan kan påbörjas hösten 2025. Handläggningen tar tid då vi ofta får begära in kompletterande handlingar. Ett beslut kan dra ut på tiden till 2026.

Är region detsamma som län i detta fall?

Svar: Ja, det skulle man kunna säga. Pengarna i Strategisk plan ska fördelas på en nationell nivå, men det är möjligt med projekt som täcker in flera regioner/län.

"Flera" regioner är ju definitionsmässigt två eller fler. Kommer antalet regioner som projektet vänder sig mot att vara en del av bedömningen? Kort sagt: Är det bättre ju fler regioner som projektet vänder sig mot?

Svar: För insats 1 ska projektet vara av nationell karaktär. Projekten i insats 2 kan vara såväl nationella som sträcka sig över flera regioner. Det är träffsäkerheten i ansökningarna gentemot syftet med utlysningen som avgör hur de kommer att prioriteras, inte hur många regioner som omfattas.

Går det att få EU definitionen för småskaliga livsmedelsproducenter med särskilt intresse livsmedelsproducenter?

Svar: I denna utlysning gäller detta.:

Företag med upp till 49 anställda och en årsomsättning eller balansslutning som inte överstiger 10 miljoner euro enligt EU:s definition. Verksamheten ska ske i Sverige, i områden utanför tätorter med mer än 3 000 invånare. Undantag kan beaktas om verksamheten/produktionen i huvudsak gynnar områden på landsbygden och att råvarorna huvudsakligen har svenskt ursprung.

Om insatserna tydligt utformats för målgruppen - kan andra företag i storlek och placeringsort ändå delta i aktiviteter?

Svar: Verksamheten ska ske i Sverige, i områden utanför tätorter med mer än 3 000 invånare. Undantag kan göras om verksamheten/produktionen i huvudsak gynnar områden på landsbygden och att råvarorna huvudsakligen har svenskt ursprung. Om projektet avser att inkludera verksamheter på större orter kan detta förklaras i ansökan. Insatserna ska vara öppna och man ska ha kontakt med aktuella företag. Kan man motivera varför företag som inte ligger på landsbygden är inkluderade är det inga problem att inkludera dem.

Varför finns begränsningen med orter med max 3000 invånare?

Svar: Pengarna i Strategiska planen för EU:s jordbrukspolitik riktar sig mot landsbygden och landsbygdsutveckling.

Gäller expertis från utlandet hela världen? Eller endast annat EU-land?

Svar: Det är möjligt att tillämpa kompetens från andra länder än inom EU.

Kan resor till utlandet för att samla kompetens ingå?

Svar: Om projektet avser att genomföra utlandsresa för att kompetensutveckla företag inom livsmedelsförädling ska resan vara väl motiverad och i enlighet med utlysningens syfte. Kostnaden för denna aktivitet ska vara rimlig.

Innehåller "kompetensutveckling" även tillgång till testbäddar och liknande, t.ex. testa förädla nya produkter?

Svar: Utlysningen syftar till att öka livsmedelsförädlingen. Ska man göra testbäddar så måste det vara som en kompetensutveckling för flera livsmedelsproducenter. Testbädden måste avse livsmedelsprodukter, det vill säga mat och dryck.

När man lyder under LOU kan man inte i förväg garantera vilka experter man skriver avtal med, de ska ju upphandlas. Hur ska vi då kunna visa avtal med spetskompetens redan i ansökan?

Svar: Vi kommer ställa dessa frågor om projektet blir prioriterat. Vi behöver se vilka kriterier ni kommer att kräva av externa experter. Man bör kunna ge exempel

på vilka man har upphandlat tidigare och kostnader för det. Om projektet tänker åberopa spetskompetens inom livsmedelsförädling från annan aktör ska det bifogas en skriftlig bekräftelse från den aktören. Det behöver inledningsvis inte vara ett avtal, men gärna offerter eller annan skriftlig bekräftelse på att expertisen i fråga är intresserad av ett deltagande.

Givet behoven lokal beredskap och robusthet i livsmedelskedjan och för småskaliga livsmedelsproducenter att bli hållbart lönsamma, kan ni säga något om ifall *energiresiliens* kan vara ett stödbart tema? Avgörande för jord/lantbruk i t.ex kristid eller vid strömavbrott

Svar: Vi ser inte att detta hör hemma i denna utlysning.

Vad menar ni med affärsmöjligheter genom livsmedelsberedskap? Kommer inte det offentliga finansiera beredskap?

Svar: För insats 2 har vi lämnat exempel på vad projekten kan handla om. Ett av exemplen är att skapa affärsmöjlighet genom livsmedelsberedskap i form av förädling. Finns det någon som kan se en affärsutveckling genom förädling och som samtidigt skapar livsmedelsberedskap så är det möjligt att ansöka för det.

Ska man budgetera för projektägarträffarna som är obligatoriska att vara med på som aktör i del 2? Hålls de digitalt? Vad är isf rimlig budgetering om man exempelvis är flera aktörer i projektet?

Svar: Det är bra att ta en viss höjd för projektägarträffar som kommer att arrangeras av aktören i del 1. Det kan vara såväl fysiska som digitala möten. Att ange vad som är rimligt är svårt då projekten kommer se olika ut.

Hur sätter ni gränsen mellan livsmedelproduktion och livsmedelsförädling?

Svar: Livsmedelsförädling är en del av livsmedelsproduktionen.

Livsmedelsförädling handlar bland annat om bearbetning av jordbruksprodukter och andra råvaror till livsmedel, såväl mat som dryck. Livsmedelsproduktion omfattar hela processen, att skapa och leverera varor och tjänster. I denna utlysning fokuserar vi på livsmedelsförädling.

Jag funderar på om det är kompetensutveckling som företagen behöver för att växa?

Svar: Det är inte enbart kompetensutveckling företagen behöver för att växa, men just denna utlysning handlar om kompetensutvecklings- och informationsinsatser kring livsmedelsförädling. Utlysningen ligger inom den Strategiska planen för EU:s jordbrukspolitik och åtgärden Kompetensutveckling.

Är det relevant för utlysningens syfte att inkludera insatser för följeforskning?

Svar: Det är möjligt om det avser löpande utvärdering och det inte klassas som forskning samt att det inte är den övergripande aktiviteten i projektet. Jordbruksverket kommer att prioritera projekt som uppfyller syftet med utlysningen.

En lång fråga: Låt oss säga att vi lyckas förädla fram en ny ingrediens under projektet som andra livsmedelsproducenter kan använda i sin egen produktion för att öka sin konkurrenskraft. Vi håller workshops för att dessa företag ska få kompetens att använda dessa nya ingredienser. Samtidigt innebär det att vi kan kommersialisera dessa nya ingredienser och tjäna pengar på dem. Kommer dessa intäkter dras av från beviljat medel?

Svar: Utlysningen ger endast stöd för kompetensutvecklings- och informationsinsatser som tillhandahålls av olika aktörer i insats 2. Det är inte möjligt för enskilda företag att söka stöd för egen produktutveckling.

Apropå likviditet, hur ofta kan man rekvirera under projektet?

Svar: Det finns ingen gräns för hur ofta man kan ansöka om delutbetalning under projekttiden. Vi uppmuntrar till att göra en ansökan tidigt i projektet för att lära känna systemet och få kunskap om de frågor som ställs samt vilka underlag som ska bifogas.

Om din ansökan blir prioriterad kommer vi att skicka med information och en checklista som beskriver hur du ska göra en ansökan om utbetalning.

Som stödmottagare måste du ha en likviditet att kunna betala fakturor och ligga ute med kostnaden tills du har skickat in en ansökan om utbetalning. Det kan dröja en tid (omöjligt att säga hur lång tid) innan din ansökan kan handläggas och stöd

betalas ut.

Förskott

Du kan ansöka om förskott när du har fått ditt beslut om stöd. Förskottets storlek kan betalas ut med 50 procent av stödbeloppet upp till maxbeloppet 250 000 kronor.

Kan aktören som tilldelas stöd i insats 1 budgetera arbetstid och kostnader för möten, träffar mm för aktörerna som tilldelas stöd i insats 2

Svar: Aktören i insats 1 bör ta höjd för och budgetera för att arrangera projektägarträffar och liknande. Detta beskriver man i sin ansökan. Aktörerna i insats 2 bör också ta höjd för egna kostnader i samband med deltagande vid såväl fysiska och digitala möten som insats 1 arrangerar.

Gällande CV-krav: om tanken är att nyrekrytera medarbetare till projektet går det inte ta med CV. Bör vi ange att nyrekrytering planeras?

Svar: Beskriv i ansökan vilken kompetens ni söker hos den person/aktör som ska genomföra uppdraget. CV kan bifogas efter att projektet blivit beviljat. Eftersom ni måste göra en sökning efter lämplig utförare för att kunna detaljera er budget så kommer ni få en uppfattning om vilka personer/aktörer som finns på marknaden samt få information om lönenivå alternativt konsultkostnad.

Vid poängbedömningen av projektet kommer beskriven spetskompetens beaktas. Om projektet tänker återropa spetskompetens inom livsmedelsförädling från annan aktör ska det bifogas en skriftlig bekräftelse från den aktören. Det behöver inledningsvis inte vara ett avtal, men gärna offerter eller annan skriftlig bekräftelse på att expertisen i fråga är intresserad av ett deltagande.

Om man blir beviljad medel finns det utrymme att fördela i budgeten utgiftstyper, tex 10% från personalutgifter till investeringar, om det visar sig behövas under projektets gång?

Svar: Det är inte tillåtet med investeringar inom åtgärden kompetensutveckling. Om du vill göra omfördelning inom befintlig budget kan du, med en motivering, vid ansökan om utbetalning flytta stöd mellan budgetposterna personal/köpt tjänst utan att göra en ändringsansökan. Detta kan du göra under förutsättning att arbetsuppgifterna inte förändras.

Om du vill flytta stöd mellan övriga utgifter och personal ska du göra en ändringsansökan.

Ska en uppskattning av intäkter anges i ansökan även om det inte ska anges i budgetmallen?

Svar: Du behöver inte ange något om eventuella intäkter i din ansökan. Det finns inget krav på exempelvis deltagaravgifter i utlysningen.

Om du vill ta ut deltagaravgifter ska du vid ansökan om del- eller slututbetalning uppge summan för intäkter. Summan räknas då bort från det stöd du fått beviljat.

Om man blivit beviljad stöd för sitt projekt, kan man begära delutbetalning månadsvis (eller kvartalsvis) återkommande under hela projektiden?

Svar: Det finns ingen gräns för hur ofta man kan ansöka om delutbetalning under projektiden. Vi uppmuntrar till att göra en ansökan tidigt i projektet för att lära känna systemet och få kunskap om de frågor som ställs samt vilka underlag som ska bifogas.

Hur liten budget kan godkännas?

Svar: Det finns ingen undre gräns för budget per projekt, men vi kommer att göra en bedömning om projektets budget är relevant. Vi kommer att prioritera projekt vars totalbudget kan motiveras i förhållande till syfte med utlysningen och målen vid projektets slut.

Kommer det att bli möjligt för en ideell förening att söka förskott om projektet beviljats och i så fall med vilken % eller maxsumma?

Svar: Ja du kan som ideell förening ansöka om förskott.

Du kan ansöka om förskott när du har fått ditt beslut. Förskottets storlek kan betalas ut med 50 procent av stödbeloppet upp till maxbeloppet 250 000 kronor.

Hänger denna utlysning ihop med utlysningen kring samordning (som stänger tors 13 febr) och i så fall hur? "Utlysning: Samarbeten i värdekedjan för matkultur och mathantverk"

Svar: Nej, dessa två utlysningar hör inte ihop.

Kan ni göra utlysningstexten nedladdningsbar som en pdf?

Svar: Det går att ladda ner utlysningstexten som PDF. Klicka på länken "Skriv ut" och spara den som en PDF.

Inkomna frågor och svar efter informationsmötet

För spetskompetens i projektet – behövs det ett klart avtal?

Svar: Om ert projekt tänker återopa spetskompetens inom livsmedelsförädling från annan aktör ska det bifogas en skriftlig bekräftelse från aktören att de kan tänka sig delta i projektet. Det behöver inte vara något avtal i detta läget, men aktören ska vara tilltalad och bekräfta att de kan tänka sig genomföra aktiviteter i ert projekt.

Frågor i e-tjänsten

Vi har dragit ut samtliga frågor i e-tjänsten för ansökningsidorna. Vissa av dem känns inte helt relevanta utifrån beskrivningen av utlysningen, främst dessa:

- **Hur många personer som är 16 år eller äldre kommer att delta i en gruppaktivitet, till exempel en kurs, studiecirkel eller studieresa? ***

Ange bara deltagare i aktiviteter som kräver föransökan. Räkna inte med deltagare i mässor, informationsmöten eller fält- och gårdsvandringar. Svaret kan komma att användas för att sammanställa statistik och för att följa upp stödet.

- **Hur många personer som är 16 år eller äldre kommer att få rådgivning? ***
- **Hur många rådgivare kommer att få fortbildning? ***

Svar: Frågorna i e-tjänsten inom åtgärden för kompetensutveckling är de samma för flera olika stöd som Jordbruksverket hanterat. Det gör att just de två sista frågorna som räknas upp ovan saknar relevans för denna utlysning. Den första frågan skulle däremot kunna vara aktuell beroende på vilken typ av aktiviteter man tänker sig i projektet. Vid kompetensutvecklingsinsatser, gruppaktiviteter och liknande träffar ska uppgifter om aktiviteten och deltagare redovisas vid ansökan om utbetalning. Därför är det bra att uppskatta hur många deltagare som kommer att delta i dessa aktiviteter redan från start.

Som svar på de frågor som inte är relevanta för projektet går det att skriva att det inte är relevant för projektets genomförande. Just denna utlysning handlar varken om rådgivning eller fortbildning av rådgivare.

I e-tjänsten under rubriken: *Utbildning, kompetens och erfarenhet*, frågas det om hur vi säkerställer att de som anordnar kompetensutvecklingen har relevant akademisk utbildning och erfarenhet inom det aktuella området. Jag tolkar det som att detta gäller vår egen personal, projektledare, koordinator

osv, och inte de medverkande experter som vi kommer att anlita för att hålla kurser, seminarier och liknande - är det rätt tolkat?

Svar: Här beskriver ni kompetensen för att driva projektet samt beskriver hur ni säkerställer att ni har rätt kompetens i projektet för att driva kompetens- och informationsinsatser kring livsmedelsförädling.

Om man som sökande beviljas projekt i insats 1, kan man samtidigt vara delaktig i ett eller flera av beviljade projekt i del 2?

Svar: Vi rekommenderar inte detta. Det kan bli svårt att avgöra vilka olika roller de olika aktörerna har om en aktör är med i flera projekt. Samverkan kommer ske mellan insats 1 och insats 2 samt mellan projekten i insats 2 i form av erfarenhetsutbyte osv. Vi kan inte hindra att aktören i insats 1 även är delaktig i projekt i insats 2 men vi rekommenderar som sagt inte detta på grund av risk för jäv, dubbelfinansiering och otydliga roller. Detta är också något som kan komma att påverka bedömningen av ansökningarna. Väljer man ändå att ansöka i insats 1 och sen delta i projekt för insats 2 så behöver det vara en avgränsad uppgift som specificeras tydligt. Vi kommer prioritera projekt med geografisk spridning i insats 2.